İŞKUR

2019

KARAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

KARAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

KARAMAN İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Emrah Emin ATAOL

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Karaman İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Fahri MERAL
Karaman Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye İş ve Meslek Danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Karaman'da ise bu kapsamda 191 işletme için veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Şevket SARIKAYA
İl Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri verileri 15
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 43
SONUÇ 49
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 24
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 25
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 27
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 28
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 30
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 35
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 36
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 38
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 39
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 41
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 42
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 44
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 18
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 21
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 22
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 23
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 25
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 28
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 29
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 31
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 34
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 40
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 41
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 47
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 47

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Karaman İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 191 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 14 sektörde tam sayım yapılmıştır. Karaman ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 19 bin 255 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 11 bin 815 çalışan erkeklerden, 7 bin 439 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Karaman ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır.

Karaman ilinde açık iş oranı yüzde 2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Karaman ili açık iş oranı bakımından 0,5 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,8 ile İnşaat sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 139 kişilik açık iş mevcuttur. Karaman ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. İl genelinde açık işlerin yüzde 69,6'sı için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Karaman ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Karaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Pancar Boşaltma Operatörü mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Sebze-Meyve ve Ürünleri İşleme Operatörü mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Karaman ilinde işverenlerin yüzde 25,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Karaman ilinde yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir.

Karaman ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki ve İşbaşı Eğitim Programı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 69,4'ü, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 21,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 18,8'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Karaman ilinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Eğitim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Karaman İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Karaman işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Karaman İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Karaman ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Karaman ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

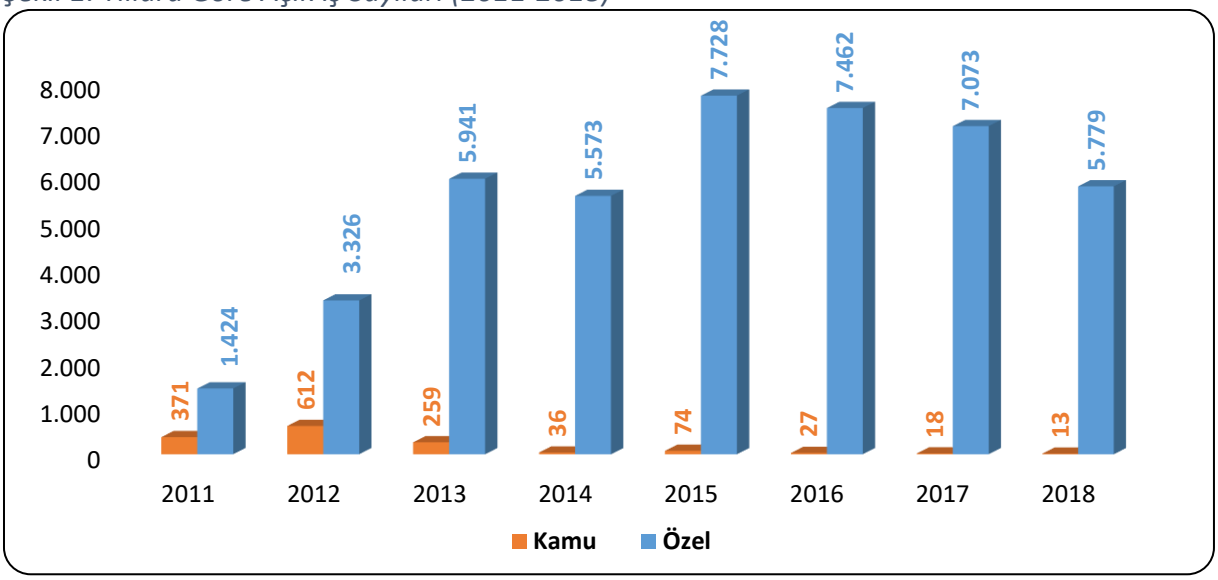

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında bin 795 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 5 bin 792 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2015 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 39,1 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Bisküvi İmalat İşçisi	2.246
Beden İşçisi (Genel)	1.056
Satış Danışmanı / Uzmanı	183
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	149
Bisküvi Düzeltme İşçisi	144
Çikolata İmal İşçisi	142
Temizlik Görevlisi	92
Ön Muhasebeci	88
Makineci (Dikiş)	70
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	57

Kaynak: İŞKUR

Karaman ilinde 2018 yılında 5 bin 792 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 246 açık iş ile Bisküvi İmal İşçisi mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 38,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

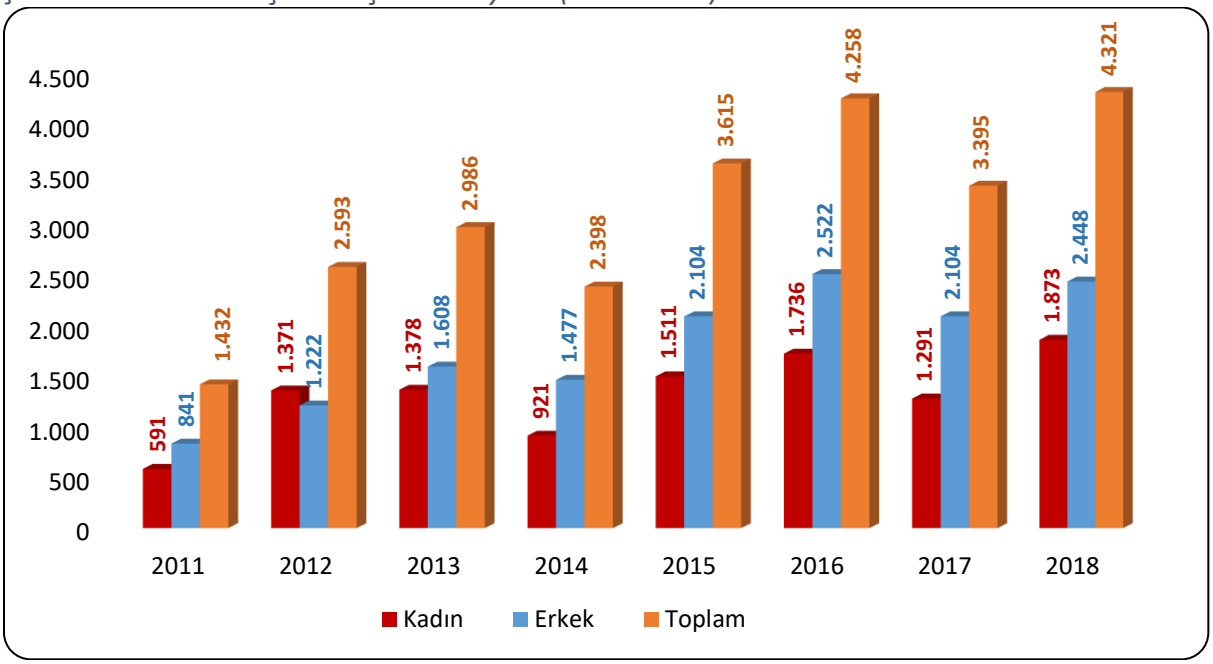

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 432 olan Karaman ilinde işe yerleştirilenlerin 841'i erkek, geri kalan 591 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2016 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 4 bin 258 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 43,3'ü kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında bin 873 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Bisküvi İmalat İşçisi	1.356	1.169	2.525
Beden İşçisi (Genel)	469	162	631
Çikolata İmal İşçisi	72	77	149
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	37	112	149
Bisküvi Düzeltme İşçisi	30	43	73
Satış Danışmanı / Uzmanı	28	32	60
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	47	10	57
Garson (Servis Elemanı)	25	10	35
Büro Memuru (Genel)	17	16	33
Makineci (Dikiş)	8	21	29

Kaynak: İŞKUR

Karaman ilinde 2 bin 525 kişilik işe yerleştirmeyle Bisküvi İmalat İşçisi mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 58,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Çikolata İmal İşçisi meslekleri takip etmektedir. Hem erkekler hemde kadınlar en çok Bisküvi İmalat İşçisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

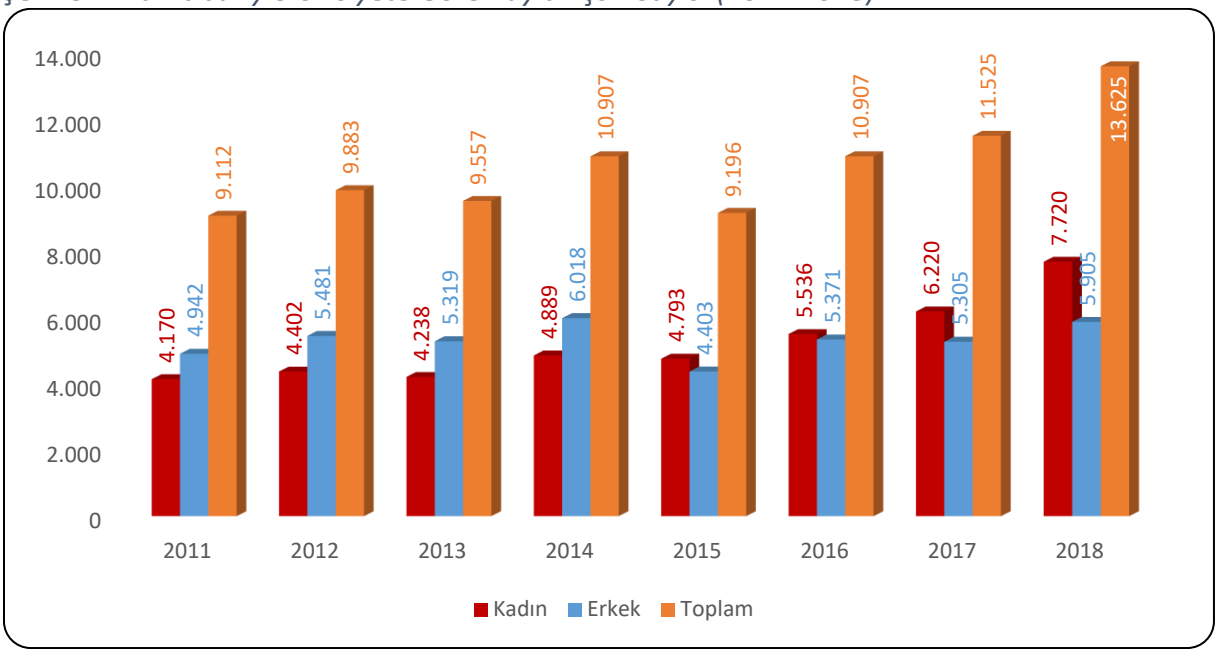

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Karaman ilinde İŞKUR'a kayıtlı 9 bin 112 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 4 bin 942'si erkek, 4 bin 170'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 13 bin 625 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Karaman'da 4 bin 170 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 7 bin 720'ye yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Karaman ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup, bu meslekte Karaman ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 799 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Karaman ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 20,54'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Bisküvi İmalat İşçisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi ,Beden İşçisi (Genel), Bisküvi İmalat İşçisi, Beden İşçisi (Temizlik), Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	32	665	214	879
2012	58	1.539	390	1.929
2013	12	80	227	307
2014	44	456	540	996
2015	57	633	842	1.475
2016	17	218	181	399
2017	11	168	105	273
2018	12	175	63	238

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2012 yılında en fazla sayıya ulaşmıştır. 2018 yılında ise düzenlenen 12 mesleki eğitim kursuna 238 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 63'ü erkek, 175'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı

gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 73,5'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Halı Dokuyucu (El Tezgâhı)	Kadın Giysileri Dikim Elemanı	Halı Dokuyucu (El Tezgâhı)
Kilim Dokuyucu (El Tezgâhı)	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Kilim Dokuyucu (El Tezgâhı)
Kadın Giysileri Dikim Elemanı	İç Giyim Konfeksiyon Makineci	İç Giyim Konfeksiyon Makineci
Dokuma Konfeksiyon Makineci		Dokuma Konfeksiyon Makineci
İç Giyim Konfeksiyon Makineci		Kadın Giysileri Dikim Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Halı Dokuyucu (El Tezgâhı), Kilim Dokuyucu (El Tezgâhı) ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Halı Dokuyucu (El Tezgâhı), Kilim Dokuyucu (El Tezgâhı) ve İç Giyim Konfeksiyon Makineci mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Kadın Giysileri Dikim Elemanı, Dokuma Konfeksiyon Makineci ile İç Giyim Konfeksiyon Makineci mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	47	19	66	85
2012	62	76	124	200
2013	84	100	164	264
2014	139	265	149	414
2015	569	772	565	1.337
2016	678	532	713	1.245
2017	477	627	584	1.211
2018	539	801	632	1.433

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş

tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. 2017 ve 2018 yıllarında ise bir azalma eğilimi görülmektedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 539 program düzenlenmiş olup toplam bin 433 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 55,9'u kadınlardan, yüzde 44,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Bisküvi İmalat İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Garson (Servis Elemanı)	Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi
Garson (Servis Elemanı)	Mobilya Paketleme İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Garson (Servis Elemanı)
Düz Dikiş Makineci	Düz Dikiş Makineci	Satış Elemanı (Perakende)
Aşçı Yardımcısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Düz Dikiş Makineci
Satış Elemanı (Perakende)	Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci
Satış Danışmanı / Uzmanı	Geri Dönüşüm İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Mobilya Paketleme İşçisi	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Sekreter

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Karaman ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Bisküvi İmalat İşçisi, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı ve Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi mesleklerinde düzenlenmiştir. Bisküvi İmalat İşçisi, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk iki sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	16	197	193	390
2012	22	266	316	582
2013	14	182	180	362
2014	20	259	245	504
2015	22	274	273	547
2016	60	745	812	1.557
2017	24	257	322	579
2018	53	514	617	1.131

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 53 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 121 daha fazladır. Programa 2018 yılında 514'ü kadın, 617'si erkek olmak üzere toplam bin 131 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

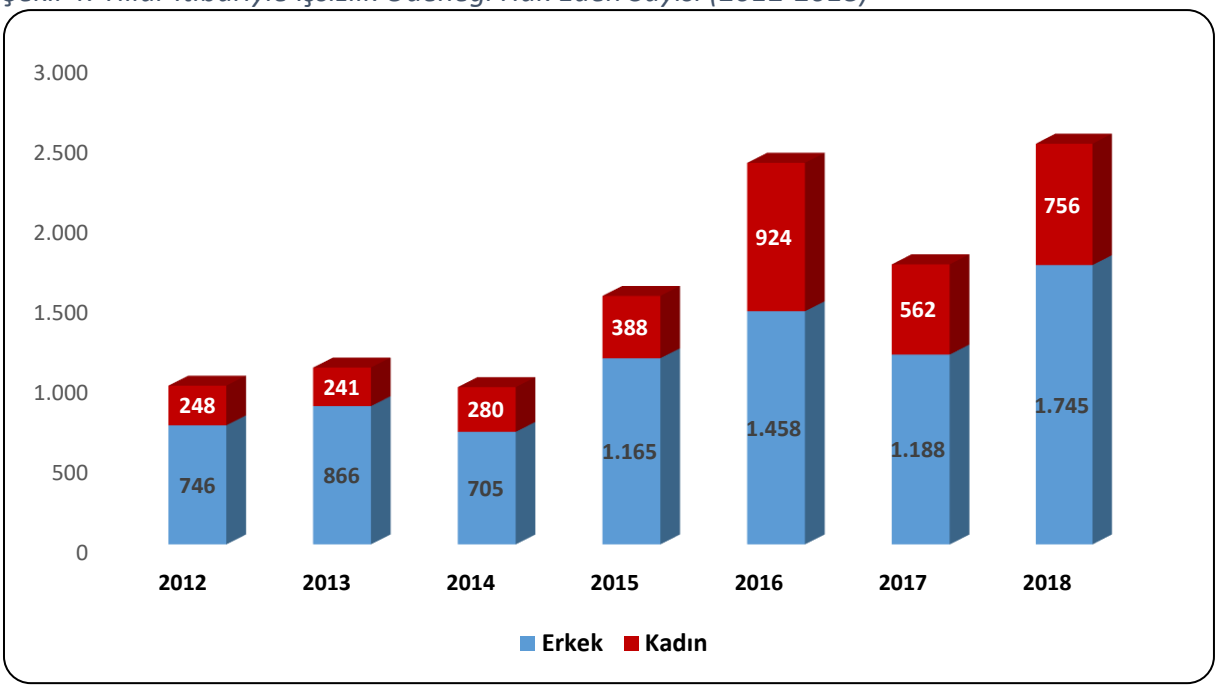

Kaynak: İŞKUR

Karaman ilinde 2018 yılında yüzde 30,2'si kadın olmak üzere 2 bin 501 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 42,9 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Karaman ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Karaman ilinde 191 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 19 bin 255 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri verileri

Araştırma kapsamında Karaman ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Karaman ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	68
Toptan ve perakende ticaret	34
İnşaat	20
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13
Ulaştırma ve depolama	11
Madencilik ve taş ocakçılığı	10
Eğitim	8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Genel Toplam	**191**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Karaman ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 35,5'i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9, seviyesindedir. Bu durumda Karaman ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19,1 iken Karaman ilinde Toptan ve Perakende Ticaret payı yüzde 17,7 düzeyindedir. Karaman ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Karaman ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

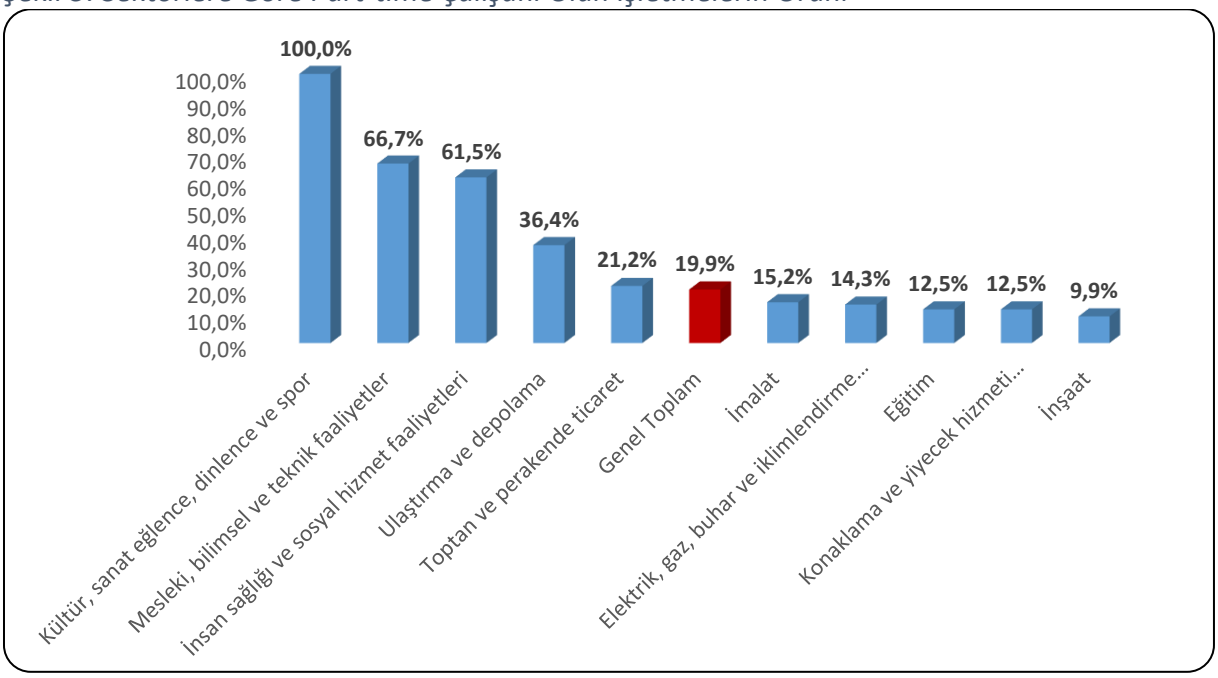

Kaynak: İPA 2019

Karaman ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 19,9 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 100'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yüzde 100 olma sebebi işletme sayısının bu sektörde 1 tane olmasıdır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 66,7'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 61,5 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

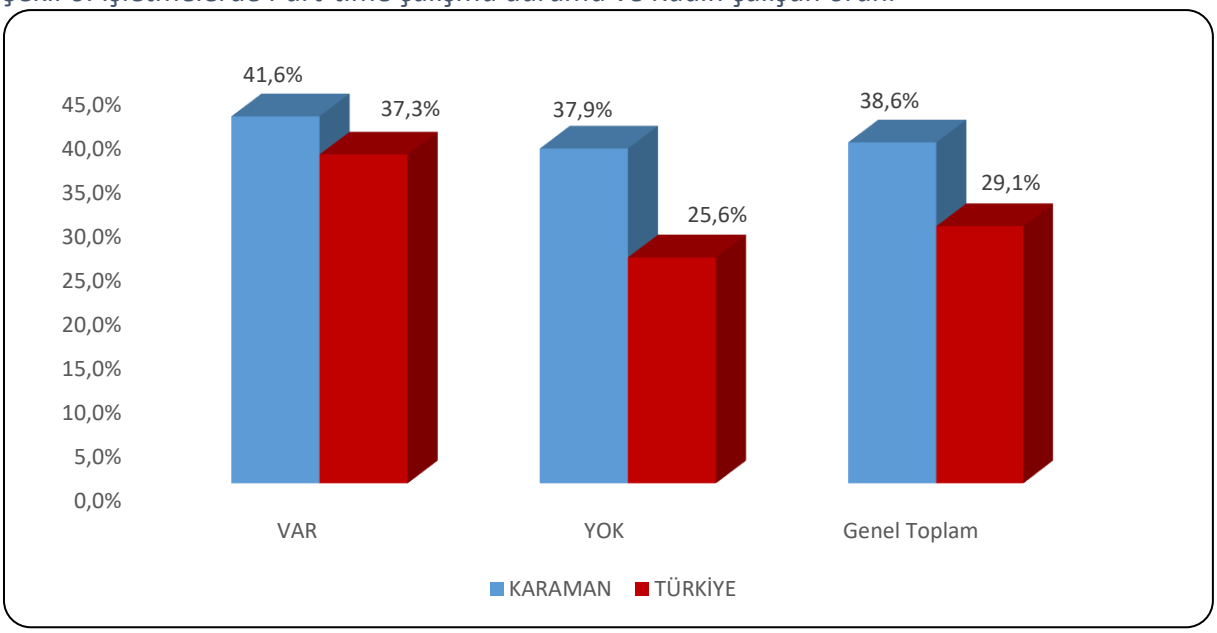

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Karaman ilinde bu oran yüzde 38,6 olarak gerçekleşmiştir. Karaman ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,9 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 41,6 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Karaman ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

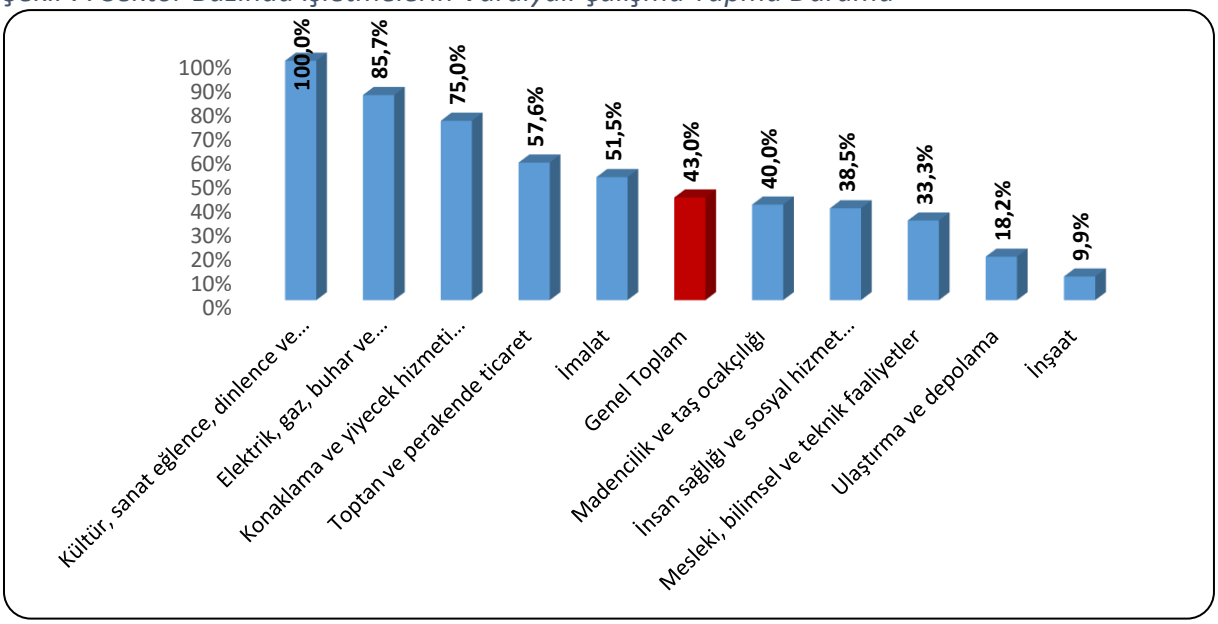

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde işletmelerin yüzde 43'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Karaman ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Kültür sanat, eğlence dinlence ve spor, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. İnşaat sektörü ise yüzde 9,9 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

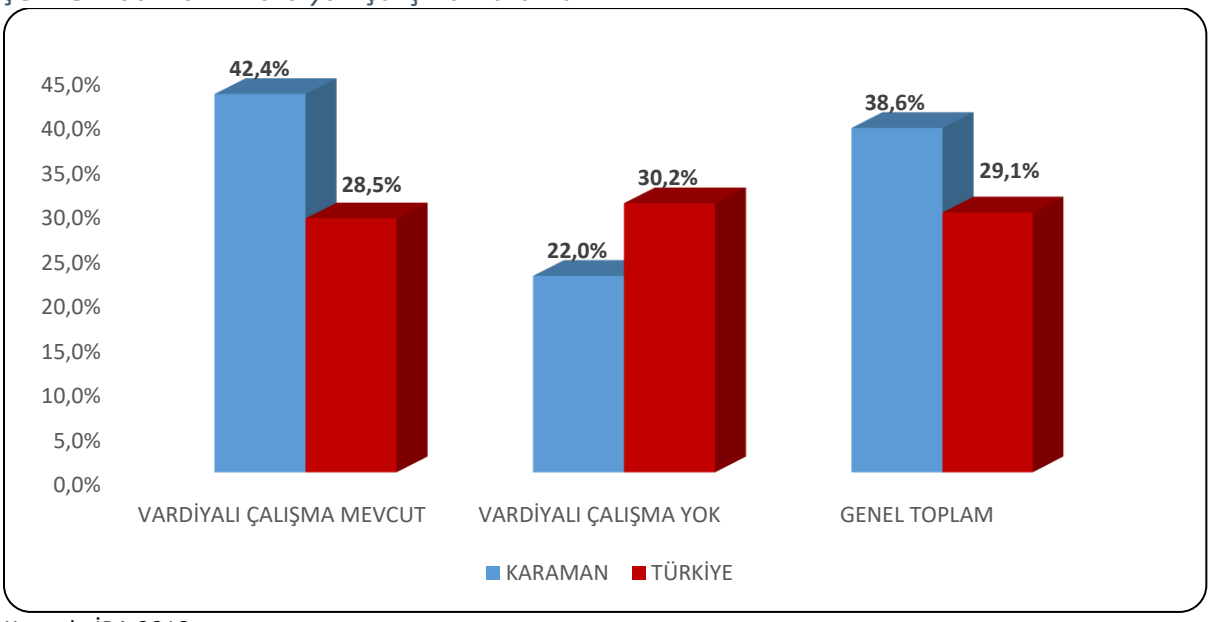

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Karaman ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 42,4'ü kadın, yüzde 57,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 22'ye düşmektedir.. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Karaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 38,6'sinin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 4'ü kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır. Karaman ili bu ortalama ile birlikte Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Karaman ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

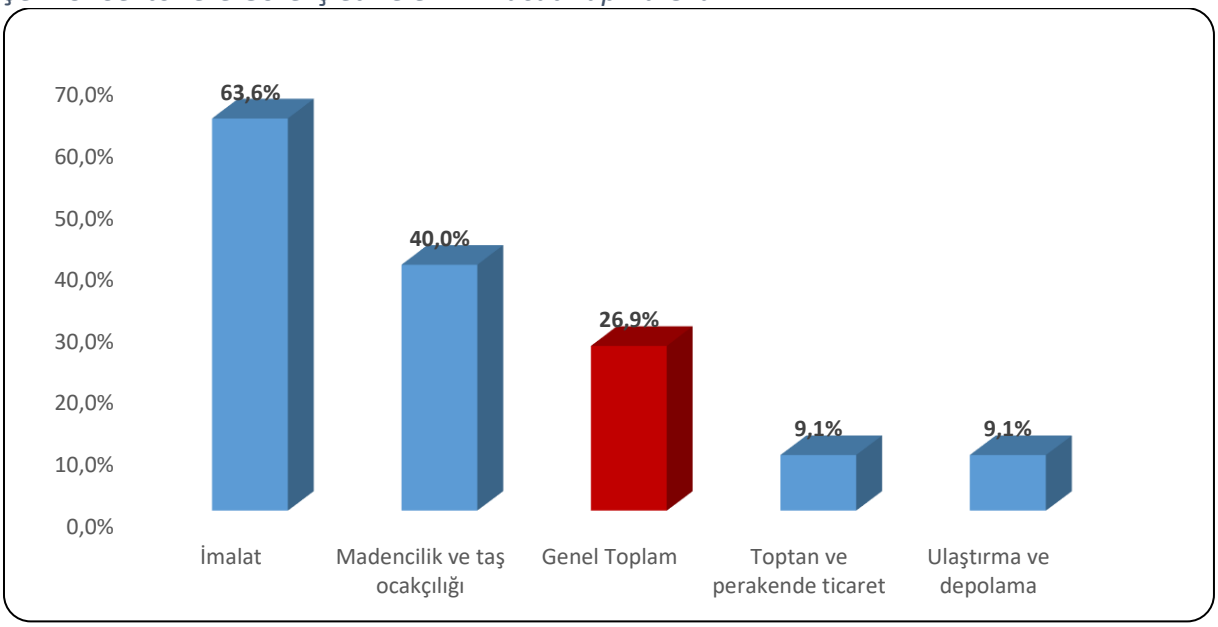

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilindeki işletmelerin yüzde 26,9'unda ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 63,6'sı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır.Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 35,5 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Karaman ilinde işletmelerin yüzde 12,9'u e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması	89,5%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması	10,5%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	7,4%
Finansman yetersizliği	3,1%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	1,9%

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada, Karaman ilinde olduğu gibi, Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

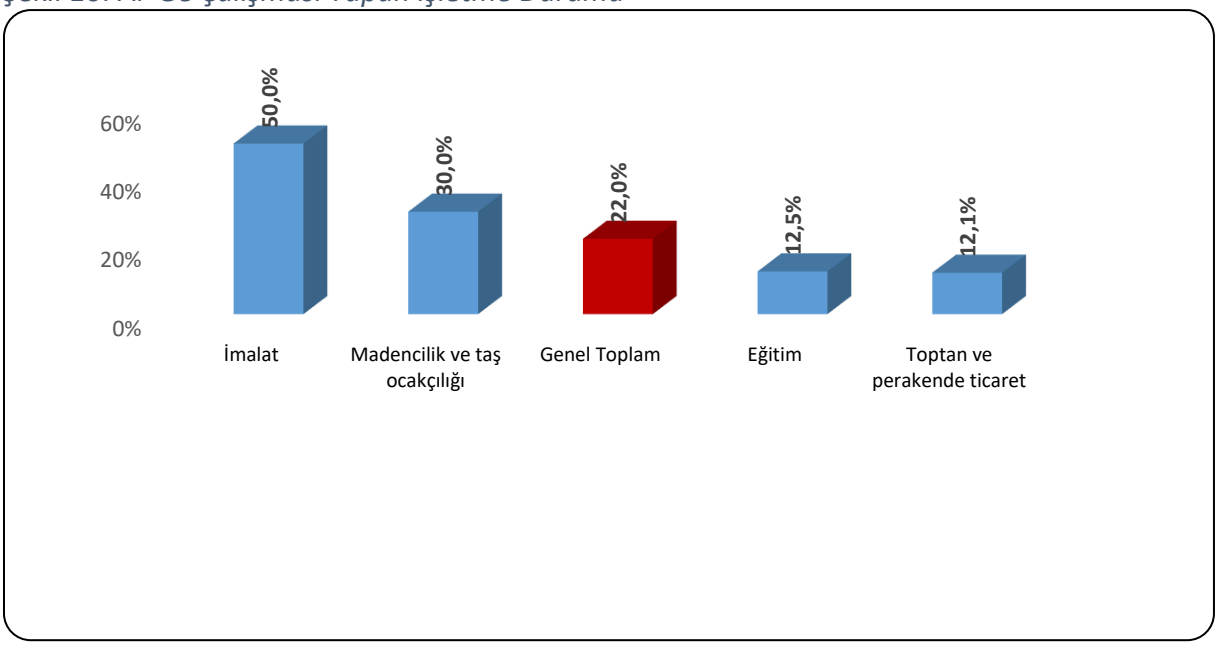

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 14 sektörden 4 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 22 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 50'si Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektöri ise yüzde 30 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

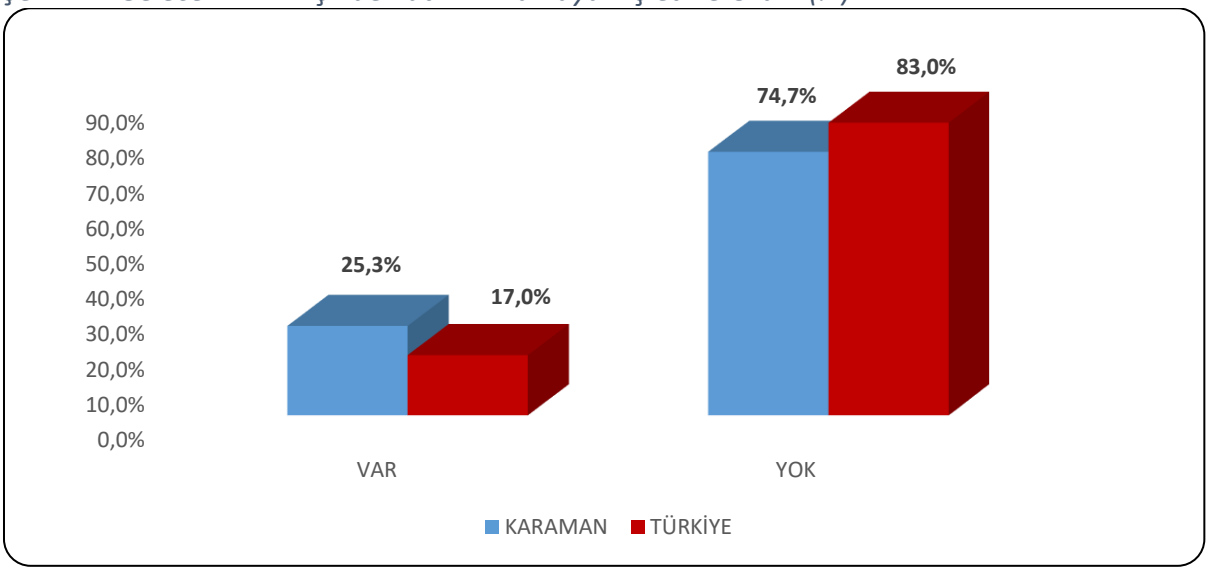

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 25,3'ü gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

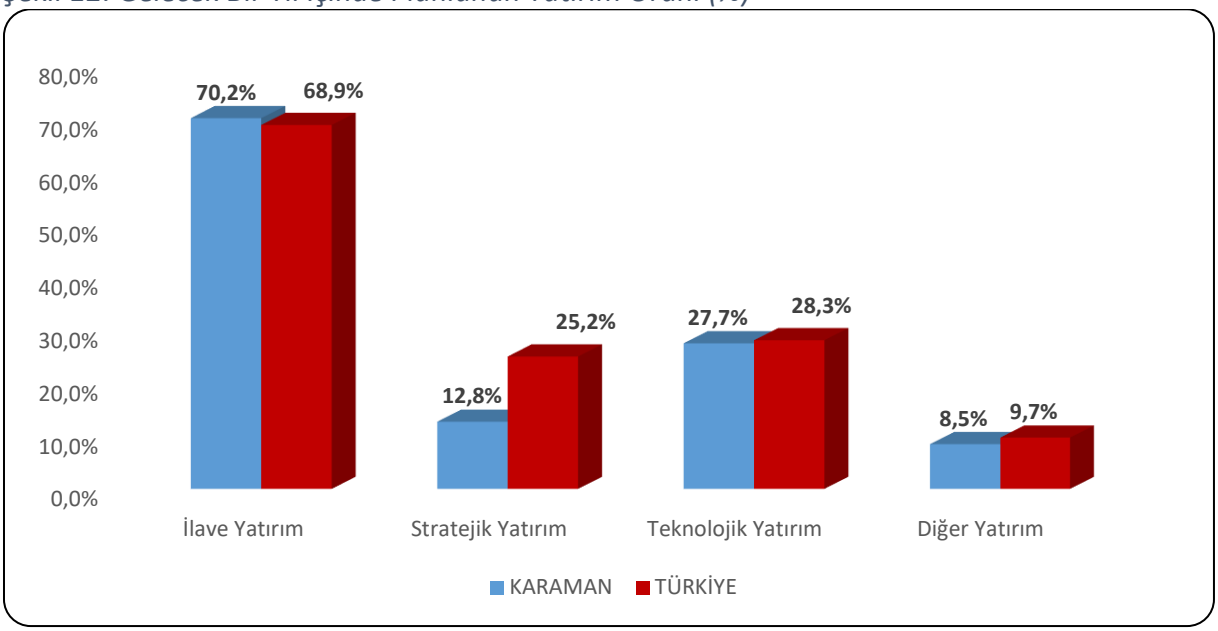

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Karaman ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 70,2'si ilave yatırım, yüzde 12,8'i stratejik yatırım ve yüzde 27,7'si teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

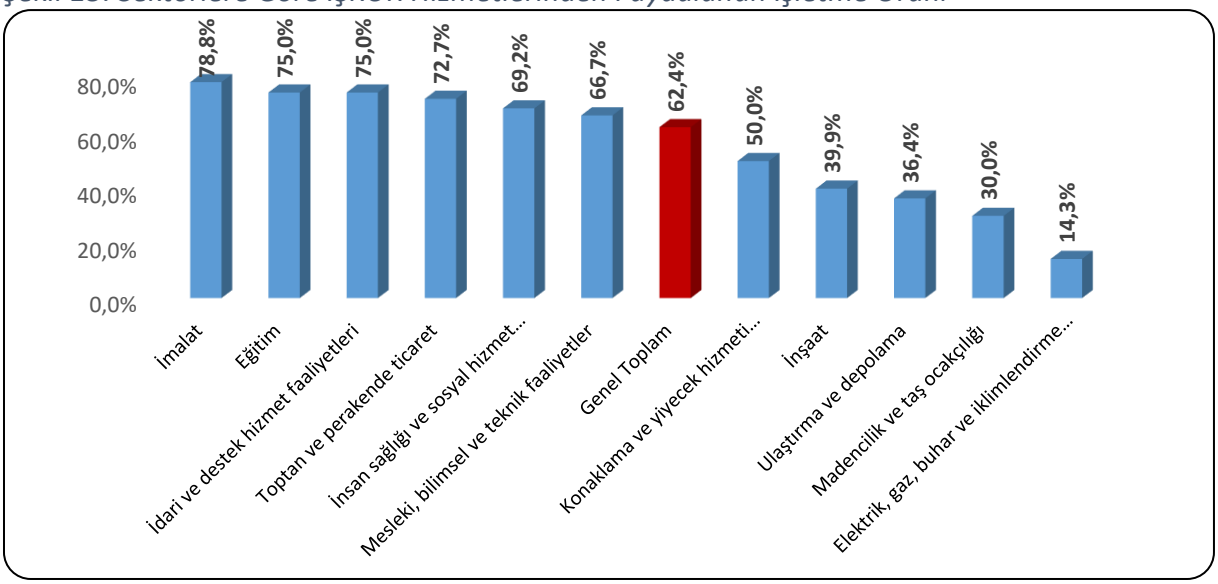

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Karaman ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 62,4'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Karaman ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Karaman ilinde Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 62,4'ün üzerinde yüzde 78,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	3,8%	38,5%	80,8%	42,3%	5,8%	1,9%	19,2%
Toptan ve perakende ticaret	4,2%	12,5%	83,3%	37,5%	4,2%	0,0%	8,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	22,2%	100,0%	77,8%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	62,7%	49,8%	37,6%	0,0%	0,0%	12,5%
Eğitim	0,0%	50,0%	83,3%	100,0%	0,0%	0,0%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	25,0%	50,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	33,3%	66,7%	66,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	33,3%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**2,6%**	**34,5%**	**78,4%**	**44,8%**	**3,4%**	**0,9%**	**14,7%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 78,4'ü İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 34,5'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 44,8'i ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Karaman ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 80,8'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 38,5'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 42,3'ü ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden Toptan ve parakende ticaret sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 4,2'si faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Alanlar	Oranlar
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	69,4%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	68,3%
İşe Uygun Eleman Temini	47,8%
İşbaşı Eğitim Programı	37,6%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	18,3%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	3,2%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 69,4'ü yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise işe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

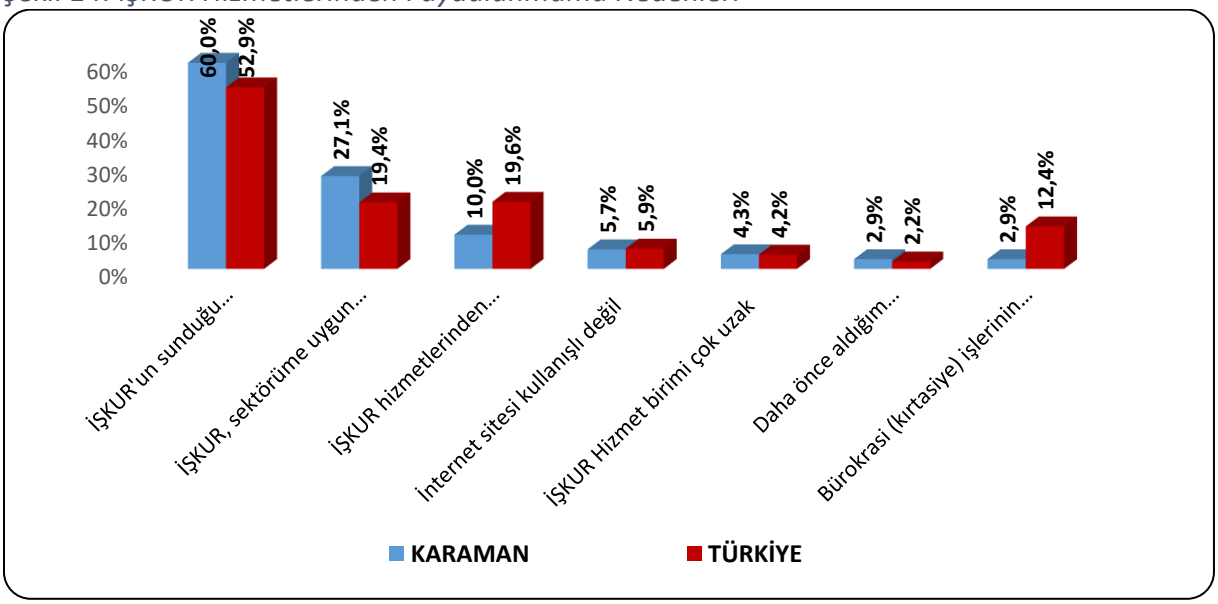

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 60 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 27,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 10 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Karaman ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Karaman iline göre daha yüksek seviyededir. Karaman ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR

hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Karaman ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Karaman ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 19 bin 225 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 11 bin 815 erkek çalışan ve 7 bin 439 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	5.990	8.550	14.540
Toptan ve perakende ticaret	380	879	1.259
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	221	492	713
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	374	297	671
İnşaat	42	521	563
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	514	520
Eğitim	217	155	372
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	154	85	239
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	10	139	150
Ulaştırma ve depolama	28	116	143
Gayrimenkul faaliyetleri	3	41	44
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	10	7	17
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	12	14
Diğer hizmet faaliyetleri	2	6	8
Genel Toplam	**7.439**	**11.815**	**19.255**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Karaman ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 82'si bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 41,2'si İmalat sektöründe çalışmaktadır. Karaman ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışanların yüzde 64,4'ünü kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3.618	4.502	8.120
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.822	3.144	4.966
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	613	939	1.551
Hizmet ve Satış Elemanları	551	826	1.377
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	160	927	1.087
Profesyonel Meslek Mensupları	427	619	1.046
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	204	483	687
Yöneticiler	40	308	348
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	4	69	73
Genel Toplam	**7.439**	**11.815**	**19.255**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Toplam çalışanlar içerisinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı yüzde 42,2 seviyesindedir. Karaman ilindeki kadın çalışanların yüzde 48,6'sı; erkek çalışanları ise yüzde 38,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 25,8'ü bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 8,1 oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Karaman ilinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar en fazla kadın ve erkek çalışan sayısına sahip meslek grubudur.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Bisküvi İmalat İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi
Çikolata İmal İşçisi	Çikolata İmal İşçisi	Çikolata İmal İşçisi
Gofret İmalat İşçisi	Gofret İmalat İşçisi	Gofret İmalat İşçisi
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Ambalaj Makinesi Operatörü (Bisküvi)
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Çikolata ve Kakaolu Krema Hamuru Üretim Operatörü	Şoför-Yük Taşıma
Çikolata ve Kakaolu Krema Hamuru Üretim Operatörü	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Reyon Görevlisi
Reyon Görevlisi	Kasiyer	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri
Ambalaj Makinesi Operatörü (Bisküvi)	Reyon Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	Elektrikçi (Genel)
Şoför-Yük Tasıma	Satış Danışmanı / Uzmanı	Madenci (Genel)

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Karaman ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Bisküvi İmalat İşçisi, Çikolata İmal İşçisi ve Gofret İmal İşçisi meslekleridir. Hem kadın hemde erkek çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Bisküvi İmalat İşçisi, Çikolata İmal İşçisi ve Gofret İmal İşçisi meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

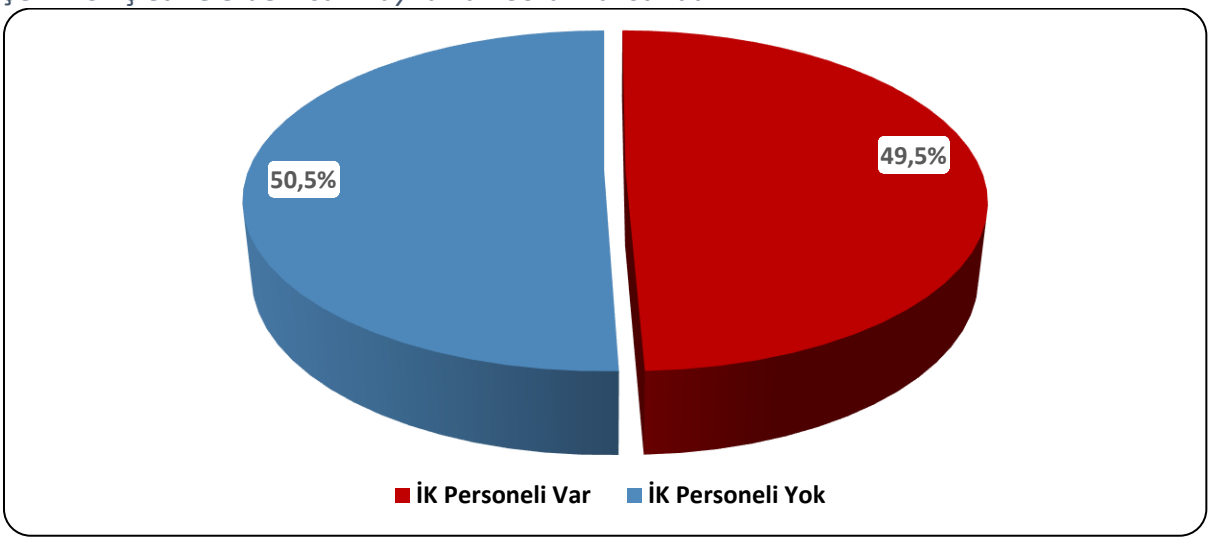

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Karaman ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yüzde 49,5'inde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe bu oran yüzde 76,9, İmalat sektöründe yüzde 72,7 ve Toptan

ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe yüzde 45,5 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

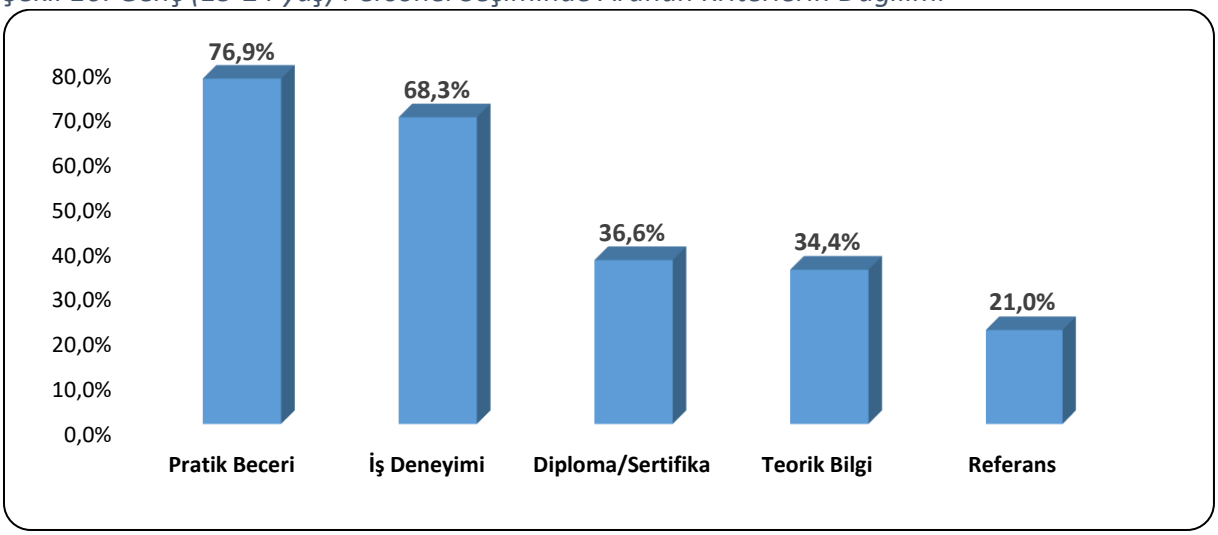

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 76,9'ü Pratik Beceri, yüzde 68,3'ü İş deneyimi ve yüzde 36,6'sı ise Dipolama/Sertifka aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Karaman ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma/ Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Karaman ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	326	2,2%	39,4%
Toptan ve perakende ticaret	31	2,4%	27,3%
İnşaat	29	4,8%	5,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	1,7%	30,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0,2%	10,0%
Genel Toplam	**398**	**2,0%**	**22,0%**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 42 işletmede 398 açık iş tespit edilmiştir. Karaman ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Karaman ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 398 kişilik açık işin yüzde 81,9'una tekabül eden 318 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Karaman ilinde açık iş oranı yüzde 2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Karaman ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Karaman ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,8 ile İnşaat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Karaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 22'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

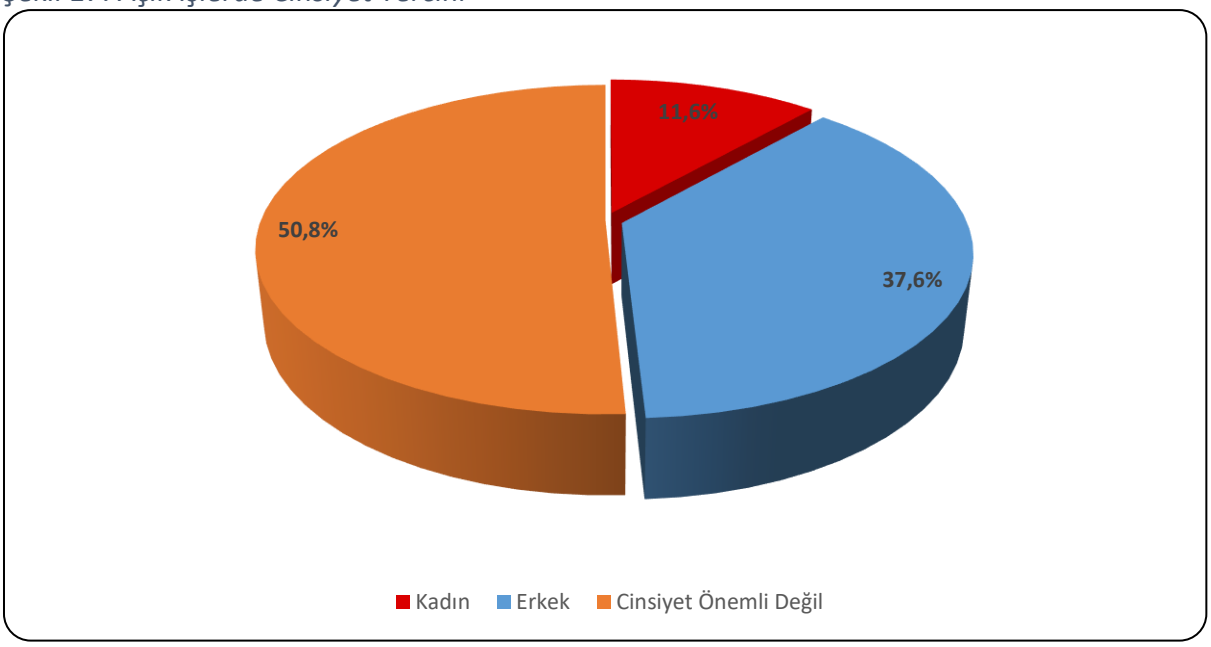

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Karaman ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Karaman ilinde işverenler açık işlerin yüzde 50,8'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Karaman ilinde yüzde 11,6 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Karaman ilinde ise işverenlerin yüzde 37,6'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

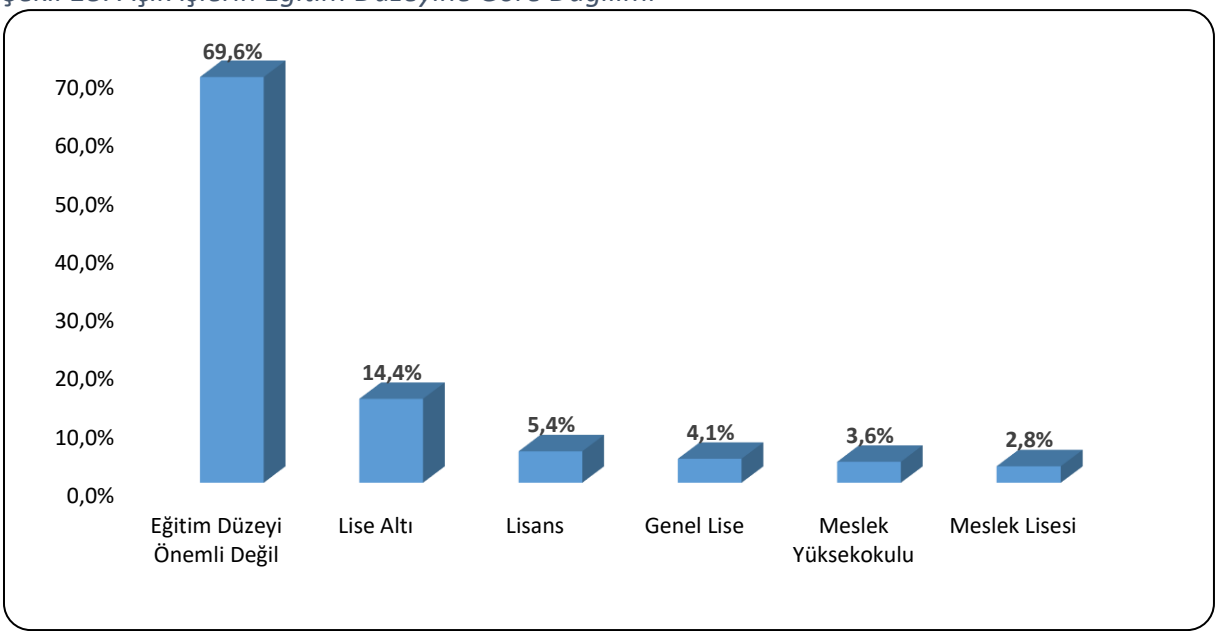

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Karaman ilindeki açık işlerin yüzde 69,6'sında işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 14,4'ünde ise lise altı mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

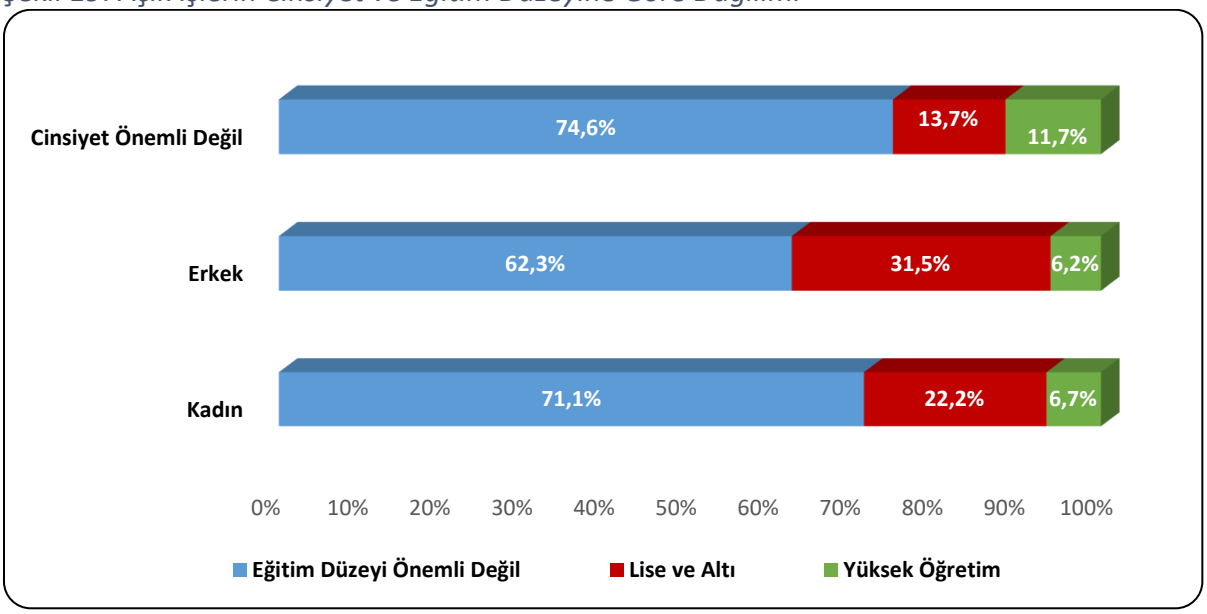

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 13,7 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 11,7 oranında yüksek öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 74,6 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin

tercih edildiği açık işlerde yüzde 62,3 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 71,1 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

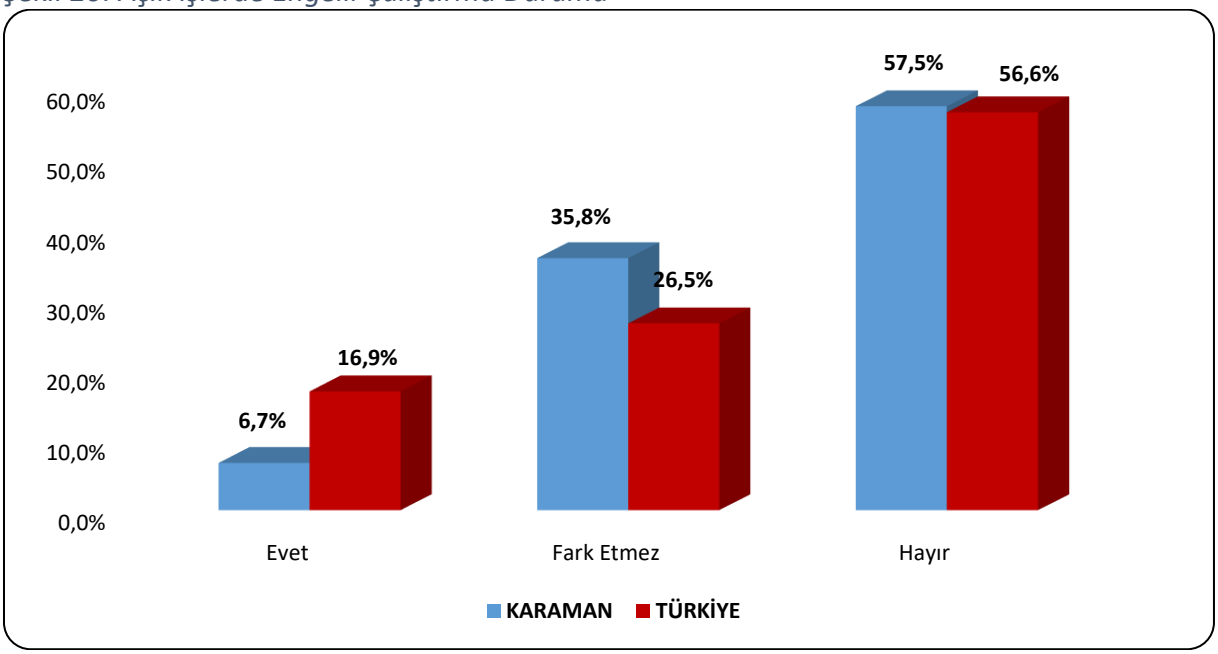

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Karaman ilinde mevcut açık işlerin yüzde 6,7'sinde işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 35,8 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 42,5'sinde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Karaman ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

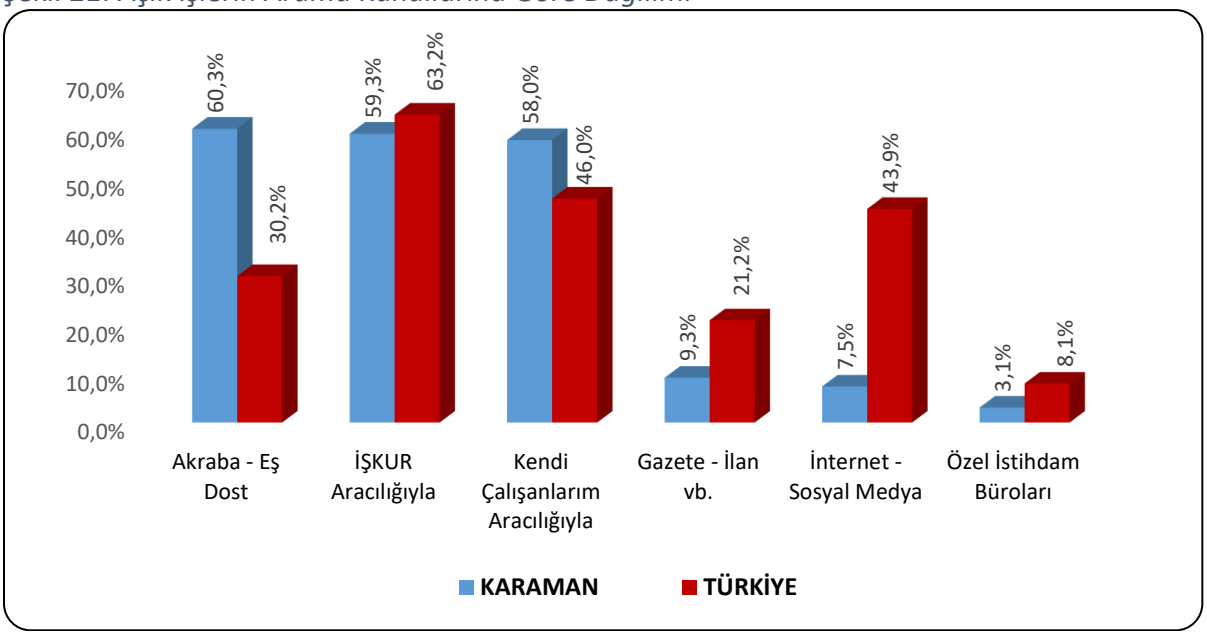

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Karaman ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Karaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 59,3 ile ikinci sırada İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Karaman ilinde ilk sırada yüzde 60,3 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 58 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Takım Çalışması	3	3	2	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	4	3
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	6	5	3	4
Yabancı Dil	4	4	10	5
İletişim ve İfade Yeteneği	-	8	5	6
Bilgisayar Kullanımı	5	6	6	7
Analitik Düşünebilme	-	7	7	8
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	-	-	8	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	7	9	10

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Karaman ilinde, Erkekler Fiziki ve Bedensel Yeterlilik açık işler için işverenler tarafından birinci sırada aranmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	139	1,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	117	2,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	75	4,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	28	2,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	19	1,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	10	0,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8	1,2%
Yöneticiler	1	0,3%
Genel Toplam	**398**	**2,0%**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 35,1'dir. İkinci sırada ise Tesis ve Makina Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Karaman ili için tespit edilen yüzde 2'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 4,6 ile Nitelik

Gerektirmeyen Meslekler meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Tesis ve Makina Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	47,8%	7,4%	11,0%	72,8%	26,5%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	100,0%	8,8%	0,0%	21,9%	91,2%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	38,4%	0,0%	6,8%	75,3%	71,2%	13,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	22,2%	22,2%	25,9%	88,9%	48,1%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	84,2%	31,6%	0,0%	52,6%	52,6%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	40,0%	20,0%	10,0%	90,0%	30,0%	20,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	25,0%	12,5%	100,0%	75,0%	0,0%
Yöneticiler	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**60,3%**	**9,3%**	**7,5%**	**59,3%**	**58,0%**	**3,1%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Bu meslek grubuna ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir. İkinci sırada ise yüzde 90'lık bir pay ile Teknisyenler, Tekniklerler ve Yardımcı Personel Meslek Mensupları İŞKUR aracılığı ile işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Bisküvi İmalat İşçisi	-	2	-	-	-	-	5	4	3	1
Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	-	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Düz Dikiş Makineci	-	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Beden İşçisi (Genel)	-	1	4	-	-	-	5	3	-	2
Makineci (Dikiş)	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	-	3	-	-	-	-	1	2	-	4
Paketleme İşçisi	-	3	-	-	-	-	4	2	-	1
Ambalajlama İşçisi (El İle)	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Ütücü	-	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Konfeksiyon İşçisi	-	-	-	-	-	-	2	3	-	1

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Karaman ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Genel) meslekğinde aranan becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ön plana çıkmaktadır.

Bisküvi İmalat İşçisi, Makineci (Dikiş), Paketleme İşçisi, Ambalajlama İşçisi (El ile) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır. Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Düz Dikiş Makineci, Ortacı/Ayakçı (Tekstil) ve Ütücü meslekleri için ilk sırada Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme becerisi aranmaktadır

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Paketleme İşçisi	Bisküvi İmalat İşçisi	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)	Bisküvi İmalat İşçisi
Ambalajlama İşçisi (El İle)	Beden İşçisi (Genel)	Düz Dikiş Makineci	Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)
Bisküvi İmalat İşçisi	Kamyon Şoförü	Bisküvi İmalat İşçisi	Düz Dikiş Makineci
Satış Danışmanı / Uzmanı	Ağaç Palet İmalatçısı	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Beko Loder (Kazıcı - Yükleyici) Operatörü	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Makineci (Dikiş)
Depo Sevkiyat Sorumlusu	İnşaat İşçisi	Ütücü	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Laboratuvar Teknikeri	Süt ve Süt Ürünleri İşlemecisi	Konfeksiyon İşçisi	Paketleme İşçisi
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Kesimci (Konfeksiyon)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Kasiyer	Paketleme İşçisi	Numune Kalıp Sorumlusu (Tekstil)	Ambalajlama İşçisi (El İle)
-	Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	Satış Elemanı (Perakende)	Ağaç Palet İmalatçısı

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Bisküvi İmalat İşçisi, Ovarlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Düz Dikiş Makineci, Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Paketleme İşçisi, Ambalajlama İşçisi (El ile) ve Bisküvi İmalat İşçisi meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Bisküvi İmalat İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Kamyon Şoförü meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Ovarlok Makinesi Operatörü (Overlokçu), Düz Dikiş Makineci, Beden İşçisi (Genel) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Karaman ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Karaman ilinde ise 20+ istihdamlı 48 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Karaman ilindeki işletmelerin yüzde 25,3'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Karaman ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Gayrimenkul faaliyetleri, Diğer hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Toptan ve perakende ticaret sektörü gibi Karaman ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	116
Ulaştırma ve depolama	59
İnşaat	27
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17
Toptan ve perakende ticaret	12
Eğitim	7
Madencilik ve taş ocakçılığı	6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1
Genel Toplam	**246**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 246 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Karaman ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 47,5'i bu sektörde

gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Ulaştırma ve Depolama ve İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

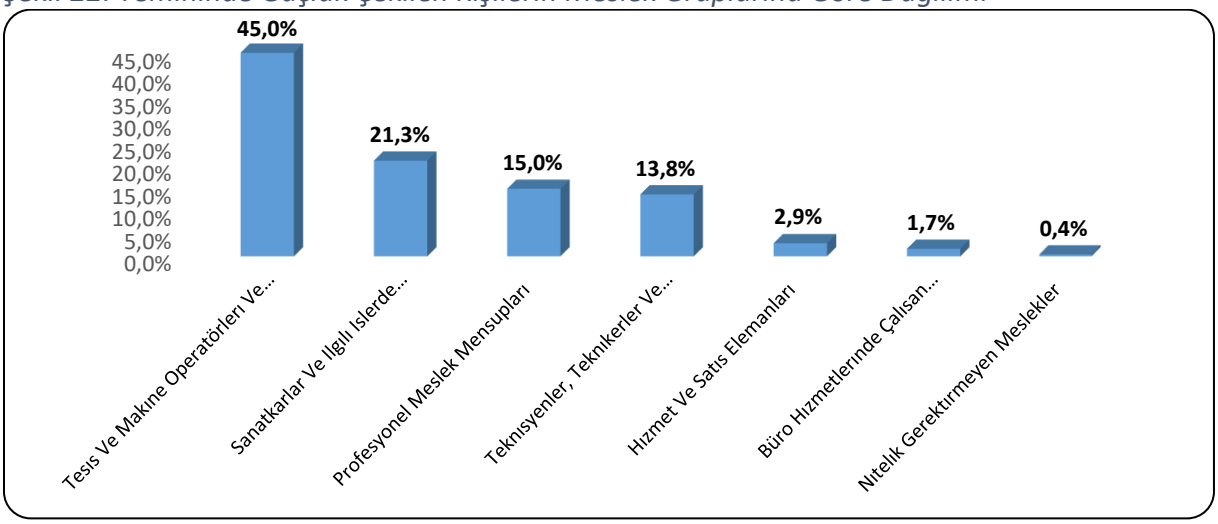

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 111 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Karaman ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Pancar Boşaltma Operatörü	51
Sebze-Meyve ve Ürünleri İsleme Operatörü	10
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	9
Forklift Operatörü	8
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	8
Gıda Teknikeri	8
Şoför (Yolcu Tasıma)	7
Gıda Mühendisi	6
Frp (Ctp) Kalıpçısı	5
Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	5
Diğer	127
Toplam	**246**

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 51 kişi ile Pancar Boşaltma Operatörü mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 10 kişi ile Sebze-Meyve ve Ürünleri İşleme Operatörü ve 9 kişi ile Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk üç meslek Bisküvi İmalat İşçisi, Makineci (Dikiş) ve Ahşap Kalıpçı meslekleri gelmektedirler. Geçen yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; bir önceki yıla göre farklılık göstermektedir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

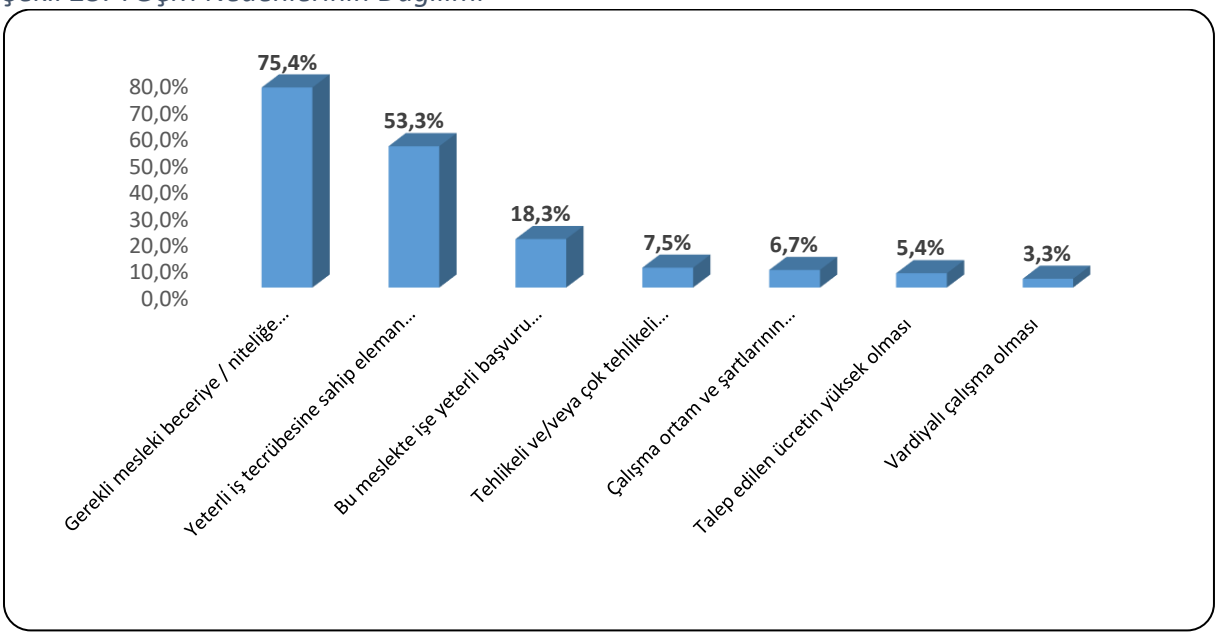

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Pancar Boşaltma Operatörü	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sebze-Meyve ve Ürünleri İşleme Operatörü	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	66,7%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forklıft Operatörü	50,0%	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ağaç Biçme Makinesi Operatörü (Hızarcı-Keresteci)	37,5%	100,0%	100,0%	100,0%	62,5%	62,5%	100,0%
Gıda Teknikeri	0,0%	37,5%	62,5%	0,0%	0,0%	37,5%	62,5%
Şoför (Yolcu Tasıma)	0,0%	100,0%	28,6%	71,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Gıda Mühendisi	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Frp (Ctp) Kalıpçısı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Sebze-Meyve ve Ürünlerı İşleme Operatörü, Forklift Operatörü, Agaç Biçme Makinesı Operatörü (Hızarcı-Keresteci), Frp (Ctp) Kalıpçısı gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri ilk on

meslek arasında ilk sırada Agaç Biçme Makinesı Operatörü (Hızarcı-Keresteci), ikinci sırada ise Gıda Teknikeri mesleği gelmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Karaman ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Karaman ilinde işletmelerin yüzde 25,8’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Karaman ilinde ise yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	27,3%	7,6%	27,3%	37,9%
Toptan ve perakende ticaret	36,4%	3,0%	30,3%	30,3%
İnşaat	39,9%	0,0%	5,0%	55,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30,8%	0,0%	30,8%	38,5%
Ulaştırma ve depolama	9,1%	9,1%	27,3%	54,5%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Eğitim	25,0%	0,0%	37,5%	37,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	12,5%	37,5%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	25,0%	50,0%	25,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	33,3%	0,0%	66,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**25,8%**	**5,4%**	**25,8%**	**43,0%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleridir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan 1 işletme gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedir. Bu nedenle yüzde 100 olarak gözükmektedir. Aynı şekilde; Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründeki 2 işletme ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Ulaştırma ve depolama	97	67,9%
İnşaat	179	31,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	102	19,7%
Toptan ve perakende ticaret	94	7,5%
İmalat	540	3,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20	3,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	2,7%
Eğitim	7	1,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-4	-0,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-5	-2,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-1	-7,1%
Genel Toplam	**1.034**	**5,4%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Karaman ilinde ise bu oran yüzde 5,4 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 540 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 67,9 ile Ulaştırma ve Depolama sektöründe beklenmektedir. Karaman ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	664	8,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	259	5,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	72	5,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	38	3,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	18	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	0,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Yöneticiler	0	0,0%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	0	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-19	-1,2%
Genel Toplam	**1.034**	**5,4%**

Kaynak: İPA 2019

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalısanları, Yöneticiler ile Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler, meslek gruplarında istihdam artışı beklenmemektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 664 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 2 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde ise 19 kişilik bir azalış beklenmektedir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Bisküvi İmalat İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Pancar Bıçakçısı	Güneş Isıl Sistem Personeli/Güneş Enerjisi Sistemleri Montaj İşçisi
Madenci (Genel)	Şoför (Yolcu Tasıma)
Mermer İşçisi	Ahşap Doğrama İmalatçısı
İnşaat Boyacısı/Boyacı	Bulaşıkçı (Stevard)
Reyon Görevlisi	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Makine Bakımcı	Aşçı Yardımcısı
Makineci (Dikiş)	Elektrik Mühendisi
Elektrikçi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Düz Dikiş Makineci	Mimar

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Bisküvi İmalat İşçisi, Pancar Bıçakçısı ve Madenci (Genel) olup, Beden İşçisi (Genel), Güneş Işıl Sistem Personeli/Güneş Enerjisi Sistemleri Montaj İsçisi ve Şoför (Yolcu Taşıma) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda; Bisküvi İmalat İşçisi mesleği istihdam artışı beklenen mesleklerde yine yer almaktadır. Karaman ili için bu mesleğin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Karaman ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

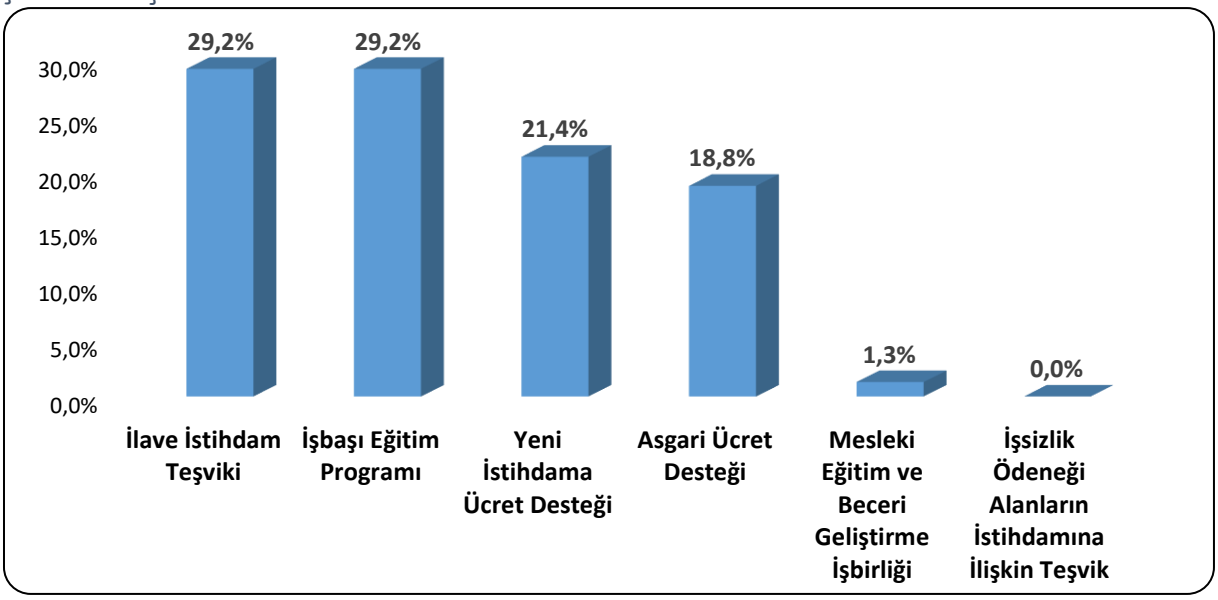

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşviklerin İlave İstihdam Teşviki ve İşbaşı Eğitim Programı olduğunu beyan etmişlerdir. Üçüncü sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

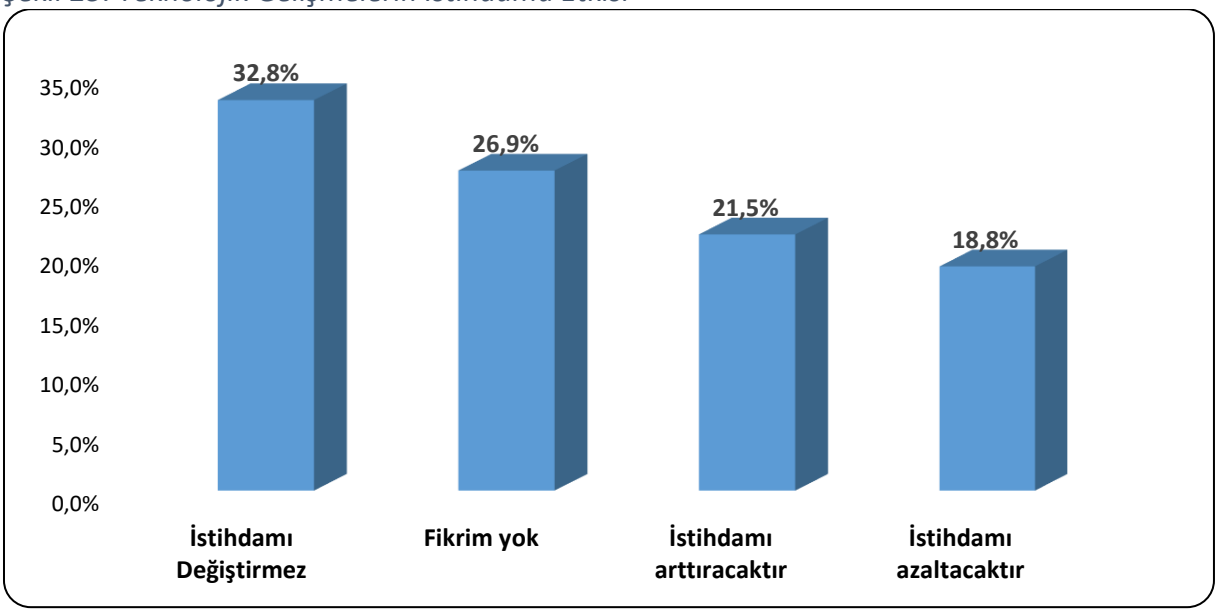

Kaynak: İPA 2019

Karaman ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 21,5'İ istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 18,8'İ ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 32,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 26,9'u ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Karaman ilinde;İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Eğitim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yüzde 21,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Karaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Karaman ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 4,2 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR52 (Konya-Karaman) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 5,9'dur.

Karaman ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Karaman'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Karaman ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 72,4'ü erkeklerden, sadece yüzde 80,5'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler İmalat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir. Karaman ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim

seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Karaman ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 12 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 238 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında yıllar dikkate alındığında bir dalgalanma söz konusudur. 2015 yılından itibaren kurs sayısında bir azalma olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

2014-2018 yılı beş yıllık döneme bakıldığında; Aktif programlardan yararlananların sayısı yüzde 46,4'lük bir artış göstermiştir. Ayrıca Bireysel Görüşme Hizmetlerinden Faydalanan sayısı yüzde 239,1'lik artış göstererek İş ve Meslek Danışmanlarının doğru yolda olduğunu göstermektedir. Karaman ilinde İşe Yerleştirme Hizmetlerinden Yararlanan kişi sayısında da yüzde 80,1'lik bir artış gerçekleşmiştir. Bu hizmetler neticesinde son 5 yıl içerisinde kayıtlı işsiz rakamında yüzde 24,9 oranında bir artış gerçekleşerek, iş arayanların daha fazla İŞKUR'u tercih ettiği anlaşılmaktadır.

Mesleki Eğitim Kurslarından 2018 yılında İmalat sektöründe toplamda 100 kursiyer faydalanmıştır. Son 3 yıllık sürece bakıldığında faydalanan sayısında dört katlık bir artış görülmektedir. Bu Mesleki Eğitim Kursları ile paralel olarak İmalat sektöründe İşbaşı Eğitim Programında da yaklaşık 2 katlık bir artış gözlenmektedir. Bu artışlar İmalat sektöründe hem Mesleki Eğitim Kursunun hem de İşbaşı Eğitim Programının önemli olduğu anlamına gelmektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Karaman ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat,Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Ulaştırma ve Depolama sektörleridir.

Karaman ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 42 işletmede 398 açık iş tespit edilmiştir. Karaman ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 398 kişilik açık işin yüzde 81,9'una tekabül eden 318 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, İnşaat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir.

TR52 (Konya-Karaman) bölgesi 2016 yılına kıyaslandığında açık iş karşılama oranında yüzde 17,7'lik bir artış söz konusu olmuştur. İşsizlik oranı dikkate alındığında ise TR52 (Konya-Karaman) bölgesi için 2016 yılı baz alındığında 0,2 puanlık bir düşüş yaşanmıştır. Bu durum İŞKUR hizmetlerinin faydalı bir şekilde gerçekleşmiş olduğuna bir kanıt olarak gösterilebilir.

Karaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 22'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Karaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 35,1'dır.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 69,6'sında; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok fiziki ve bedensel yeterlilik ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Karaman ilinde İmalat sektörü en çok vardiyalı çalışma yapan sektör olarak ön plana çıkmaktadır. Özellikle Bisküvi İmalatı yapan firmaların çok fazla olduğu Karaman ilinde çalışma saatleri 8 ve 12 saatlik vardiyalar halinde 24 saat kesintisiz olarak devam etmektedir. İş arayan kişilerin İmalat sektörüne ilgisi fazla görülmektedir.

İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir

yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Karaman ilinde işletmelerin yüzde 25,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Karaman ilinde ise yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir.

Karaman ilindeki işverenlerin yüzde 29,2'si istihdama en çok katkı sunan teşviklerin İlave İstihdam Teşviki ve İşbaşı Eğitim Programı olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Karaman ilinde; İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Eğitim, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yüzde 21,5'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.